

การบังคับใช้โทษอาญาภายใต้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542

นางสาวฐานัญญา หนูมาศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-53-1097-2

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE CRIMINAL SANCTION UNDER TRADE COMPETITION ACT, B.E. 2542

Ms. Thananya Hanumart

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-53-1097-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การบังคับใช้โทษอาญาภายใต้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า
พ.ศ. 2542

โดย

นางสาวฐานัญญา หนูมาศ

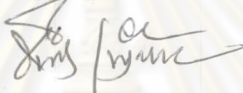
ภาควิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร. ปาริณา ศรีวินิชย์

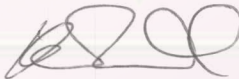
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทนิติศาสตร์

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิติพันธ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร. ปาริณา ศรีวินิชย์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดา ธนิตกุล)

4486065534 : MAJOR LAW

KEY WORD : CRIMINAL SANCTION / TRADE COMPETITION

THANANYA HANUMART : THE CRIMINAL SANCTION UNDER TRADE COMPETITION
ACT, B.E. 2542, THESIS ADVISOR : PAREENA SRIVANIT, S.J.D., 181 pp.
ISBN 974-53-1097-2

The paramount objective of the Trade Competition Act, B.E. 2542 is to prevent a trade monopoly and to promote a fair competition in the commercial arena. To achieve the goal the statute provides 5 measures: an abuse of dominance position, a mergence, restraints of trade, a control of entrepreneurs' behaviour, unfair trade practices etc. Violators are subject to certain penalties including jail sentence and fine. The jail sentence aims to deal with body of the offenders provided in the act arise from the business operation. Thus, the focus of this thesis is to study the suitability to apply criminal sanctions in a business operation.

The results of this research show that the criminal sanctions provided by the act are not necessary and suitable for dealing with offences relating to business operation. Although the entrepreneurs who have committed such offences are given a jail sentence, the damage caused by their action in the market cannot be reduced. On the other hand, the offender are stigmatized and considered criminals as violent as offenders of other crimes. As a result, some entrepreneurs may not be so active in trade competition for fear of being subject to criminal sanctions.

The author suggests legal amendments that impose criminal sanctions in a case of certain offences that produce serious effects to the national economy only. For example, an abuse of dominance position (section 25) and restraints of trade (section 27(1)-(4)). The new legal provision will help promoting the trade competition is of the main purpose of this statute.

Field of Study   Laws

Academic year   2004

Student's signature..... सानันท์) หนพาศ

Advisor's signature..... ปาริณาส

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของท่านอาจารย์ ดร. ปาริณา ศรีวินิชย์ ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่ารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และกรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์รองศาสตราจารย์ ดร. อภิวัฒน์ เพ็ชรศิริ ที่ได้กรุณาสละเวลารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดา ธนิตกุล ที่ได้กรุณาสละเวลาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้ความรู้ ข้อมูล คำแนะนำ และข้อคิดที่มีค่าอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์รองศาสตราจารย์ สุธีร์ ศุภนิิตย์ ที่ได้กรุณาให้ความรู้ ข้อมูล คำแนะนำ และข้อคิดที่มีค่าในการทำวิทยานิพนธ์

ผู้เขียนขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานที่ฝ่ายพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตลอดจนผู้มีอุปการคุณท่านอื่นๆ ที่มีได้กล่าวนามไว้ที่นี่ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในการเขียนวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ

ท้ายนี้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จลงมิได้เลย หากผู้เขียนมิได้รับความรักและกำลังใจที่มีค่าจากคุณแม่และน้องชาย ตลอดจนสมาชิกในครอบครัวทุกคน ที่ให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้านแก่ผู้เขียนด้วยดีตลอดมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์.....	ง
บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความสำคัญและเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 สมมติฐาน.....	6
1.3 วัตถุประสงค์.....	6
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	8
1.6 ประโยชน์ที่ คาดว่าจะได้รับ.....	8

บทที่ 2 แนวความคิดเรื่องโทษ ความหมาย และวัตถุประสงค์ในการลงโทษ

2.1 โทษอาญา.....	8
2.1.1 ความหมายของโทษ.....	8
2.1.1.1 โทษในทางทั่วไป.....	8
2.1.1.2 โทษในทางกฎหมาย.....	10
2.2.2 วัตถุประสงค์ในการลงโทษ.....	11
2.2.2.1 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทน.....	12
2.2.2.2 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อเป็นการข่มขู่.....	15
2.2.2.3 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อเป็นการตัดโอกาส ในการกระทำความผิด.....	18
2.2.2.4 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อเป็นการแก้ไขหรือฟื้นฟู จิตใจผู้กระทำความผิด.....	20
2.2.3 ขอบเขตของการลงโทษทางอาญา.....	21

2.2.4	ประเภทของการลงโทษทางอาญา.....	23
2.2.5	ผู้ที่จะถูกลงโทษอาญา.....	26
	2.2.5.1 บุคคลธรรมดา.....	26
	2.2.5.2 นิติบุคคลและผู้แทนนิติบุคคล.....	26
2.2.6	การลงโทษในอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ.....	29
2.2.7	ลักษณะและมาตรการการลงโทษของอาชญากรรม ทางเศรษฐกิจ.....	30
2.2.8	ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้โทษอาญา กับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ.....	30
2.2.9	อาชญากรรมทางเศรษฐกิจกับการแข่งขันทางการค้า.....	31
2.2	โทษทางแพ่ง.....	32
2.3	โทษทางปกครอง.....	35

บทที่ 3 ความคิดพื้นฐาน ทฤษฎี และหลักการของกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า

3.1	แนวความคิดพื้นฐานทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์การแข่งขันทางการค้า.....	38
	3.1.1 พฤติกรรมในทางเศรษฐกิจ.....	38
	3.1.2 ลักษณะของการแข่งขันทางการค้า.....	38
3.2	แนวคิดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้าของ ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	41
	3.2.1 ความเป็นมาและแนวคิดทางประวัติศาสตร์.....	41
	3.2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า.....	43
	3.2.3 มาตรการลงโทษทางอาญา.....	52
	3.2.4 องค์การในการบังคับใช้กฎหมาย.....	
3.3	แนวคิดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้าของประเทศแคนาดา	
	3.3.1 ที่มาและพัฒนาการทางประวัติศาสตร์.....	54
	3.3.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า.....	55
	3.3.3 มาตรการลงโทษทางอาญา.....	58
	3.3.4 องค์การในการบังคับใช้กฎหมาย.....	58

3.4	แนวคิดและกฎหมายที่เกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า ของประเทศญี่ปุ่น.....	59
3.4.1	ที่มาและพัฒนาการทางประวัติศาสตร์.....	59
3.4.2	กฎหมายที่เกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า.....	60
3.4.3	มาตรการลงโทษทางอาญา.....	67
3.4.4	องค์กรในการบังคับใช้กฎหมาย.....	67
3.5	แนวคิดและกฎหมายที่เกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า ของประเทศออสเตรเลีย.....	70
3.5.1	ที่มาและพัฒนาการทางประวัติศาสตร์.....	70
3.5.2	กฎหมายที่เกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า.....	72
3.5.3	องค์กรในการบังคับใช้กฎหมาย.....	75
บทที่ 4	การบังคับใช้โทษอาญาภายใต้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542	
4.1	สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542.....	80
4.1.1	องค์กรในการบังคับใช้กฎหมาย.....	80
4.1.2	มาตรการบังคับใช้กฎหมาย.....	82
4.1.2.1	มาตรการทางอาญา.....	82
4.1.2.2	มาตรการทางปกครอง.....	84
4.1.2.3	มาตรการทางแพ่ง.....	84
4.2	มาตรการที่เกี่ยวกับการบังคับใช้โทษอาญา.....	85
4.2.1	มาตรการควบคุมการพฤติกรรมของผู้มีอำนาจเหนือตลาด (มาตรา 25).....	85
4.2.2	มาตรการควบคุมการควบกิจการ (มาตรา 26).....	88
4.2.3	มาตรการควบคุมพฤติกรรมของบรรดาผู้ประกอบการ (มาตรา 27).....	90
4.2.4	มาตรการควบคุมการพฤติกรรมผู้ประกอบการในตลาดที่มี ความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักร (มาตรา 28).....	93
4.2.5	มาตรการควบคุมไม่ให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในตลาดทำลาย การแข่งขันระหว่างกัน (มาตรา 29).....	93
4.3	ปัญหาการบังคับใช้โทษอาญา.....	95

บทที่ 5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
5.1	บทสรุป.....	98
5.2	ข้อเสนอแนะ.....	102
	รายการอ้างอิง.....	104
	ภาคผนวก.....	105
	ภาคผนวก ก.....	106
	ภาคผนวก ข.....	123
	ภาคผนวก ค.....	138
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	181

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1..... 78

ตารางที่ 2..... 79

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย